

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΠΡΟΟΔΟΣ

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΣΤΗΝ ΑΛΓΕΒΡΑ Α' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΚΥΡΙΑΚΗ 31/01/2015

ΘΕΜΑΤΑ

ΘΕΜΑ 1^ο

A. Να γράψετε τον ορισμό της απόλυτης τιμής και να αποδείξετε ότι $|x+y| \leq |x|+|y|$ για κάθε $x, y \in \mathbb{R}$.

(4+6=10 Μονάδες)

B. Να γράψετε τον ορισμό της τετραγωνικής ρίζας.

(2 Μονάδες)

C. Να χαρακτηρίσετε ως σωστή (Σ) ή λανθασμένη (Λ) κάθε μία από τις επόμενες προτάσεις.

i) Ισχύει ότι $(-\alpha - \beta)^2 = (-\alpha + \beta)^2$.

ii) Ισχύει ότι $(\alpha - \beta)^3 = -(\beta + \alpha)^3$.

iii) Ισχύει ότι $|\alpha - \beta| = -|\beta - \alpha|$.

iv) Αν n άρτιος και $\alpha \cdot \beta \neq 0$, τότε ισχύει $\left(-\frac{\alpha}{\beta}\right)^{-n} = \left(\frac{\beta}{\alpha}\right)^{-n}$.

v) Αν $\alpha, \beta \neq 0$, με $\alpha > \beta$, τότε $\frac{1}{\alpha} > \frac{1}{\beta}$.

vi) Για κάθε πραγματικό αριθμό α ισχύει $\sqrt{\alpha^2} = \alpha$.

vii) Αν $\alpha > 0$, τότε $\sqrt[3]{\alpha^6} = \alpha^3$.

(7 Μονάδες)

D. Να συμπληρώσετε τον παρακάτω πίνακα.

Απόλυτη Τιμή	Απόσταση	Διάστημα ή Ένωση διαστημάτων
$ x-3 \leq 1$		
	$d(x, 2) > 3$	
		$x \in (-4, 4)$

(6 Μονάδες)

ΘΕΜΑ 2^ο

A. Αν ισχύει ότι $|\alpha - 2| \leq 1$ και $|\beta + 3| \leq 1$

i) Να αποδείξετε ότι $1 \leq \alpha \leq 3$ και $-4 \leq \beta \leq -2$.

ii) να βρείτε μεταξύ ποιων πραγματικών αριθμών βρίσκονται οι τιμές των παρακάτω παραστάσεων:

a) $2\alpha + 3\beta$

b) $\alpha - \beta$

c) $\alpha^2 + \beta^2$

d) $\frac{\alpha}{\beta}$

(3+3+3+3+3=15 Μονάδες)

B. Να αποδείξετε ότι $x \cdot y \leq \frac{x^2 + y^2}{2} \leq \frac{x^3 - y^3}{x - y}$ για $x \neq y$.

(10 Μονάδες)

ΘΕΜΑ 3^ο

A. Δίνονται οι αριθμοί $\alpha = \sqrt{2^5 \sqrt{2^3 \sqrt{2}}} \cdot 2^{\frac{7}{6}}$ και $\beta = 3^{\frac{2}{3}} \cdot \sqrt[3]{3 - \sqrt{6}} \cdot \sqrt[3]{3 + \sqrt{6}}$.

i) Να αποδείξετε ότι $\alpha = 4$ και $\beta = 3$.

ii) Αν ισχύει ότι $\beta < x < \alpha$, να γράψετε χωρίς το σύμβολο της απόλυτης τιμής την παράσταση: $A = |2x - 6| - |3x - 12|$.

(8+6=14 Μονάδες)

B. Έστω η παράσταση $A = \sqrt[5]{6\sqrt{6^2}} \cdot \sqrt[6]{4\sqrt{6^9}} \cdot \sqrt[3]{10\sqrt[4]{6^{19}}}$.

i) Να αποδείξετε ότι $A = \sqrt[5]{6^3}$.

ii) Να μετατρέψετε το κλάσμα $\frac{4}{A}$ σε ισοδύναμο με ρητό παρονομαστή.

(7+4=11 Μονάδες)

ΘΕΜΑ 4^ο

A. Δίνεται οι εξισώσεις $(2\lambda + 6)x = \mu^2 - 4$ (1) και $(\lambda + 3)x = 2\lambda + \mu + 4$ (2)

i) Να βρείτε τις τιμές των λ και μ ώστε η (1) να είναι ταυτότητα και η (2) να είναι αδύνατη.

ii) Αν $\mu = -2$ να αποδείξετε ότι η εξίσωση $\sqrt{\mu^2} \cdot |x - 3| = x - \mu$ έχει ρίζες τους αριθμούς $x_{1,2} = 8, \frac{4}{3}$.

iii) Αν κ η ακέραια ρίζα του προηγούμενου ερωτήματος να βρείτε τις κοινές λύσεις (αν υπάρχουν) των εξισώσεων $x^2 - (\sqrt{3} + 9 - \kappa)x + \sqrt{3} = 0$ και $x^4 - 5x^2 + \frac{\kappa}{2} = 0$.

(4+5+8=17 Μονάδες)

B. Να λύσετε την εξίσωση $|x - |2x - 6|| = |x - 8|$.

(8 Μονάδες)

ΝΑ ΕΧΕΤΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ !!!

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΠΡΟΟΔΟΣ

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΣΤΗΝ ΑΛΓΕΒΡΑ Α' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΚΥΡΙΑΚΗ 31/01/2015

ΛΥΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ 1^ο

A. Σχολ. βιβλίο σελ. 62-63

B. Σχολ. βιβλίο σελ. 69

C.

- i) Λ
- ii) Λ
- iii) Λ
- iv) Λ
- v) Λ
- vi) Λ
- vii) Λ

D.

Απόλυτη Τιμή	Απόσταση	Διάστημα ή Ένωση διαστημάτων
$ x-3 \leq 1$	$d(x,3) \leq 1$	$x \in [2,4]$
$ x-2 > 3$	$d(x,2) > 3$	$x \in (-\infty, -1) \cup (5, +\infty)$
$ x < 4$	$d(x,0) < 4$	$x \in (-4,4)$

ΘΕΜΑ 2^ο

A.

i) $-1 \leq \alpha - 2 \leq 1 \Leftrightarrow 1 \leq \alpha \leq 3$

ii) $-1 \leq \beta + 2 \leq 1 \Leftrightarrow -4 \leq \beta \leq -2$

ii)

a) $1 \leq \alpha \leq 3 \Leftrightarrow 2 \leq 2\alpha \leq 6$

$-4 \leq \beta \leq -2 \Leftrightarrow -12 \leq 3\beta \leq -6$

Προσθέτουμε κατά μέλη τις προηγούμενες σχέσεις και προκύπτει:

$-10 \leq 2\alpha + 3\beta \leq 0$

b) $1 \leq \alpha \leq 3$ και $-4 \leq \beta \leq -2 \Leftrightarrow 2 \leq -\beta \leq 4$

Προσθέτουμε κατά μέλη τις προηγούμενες σχέσεις και προκύπτει:

$3 \leq \alpha - \beta \leq 7$

c) $1 \leq \alpha \leq 3 \Leftrightarrow 1 \leq \alpha^2 \leq 9$

$-4 \leq \beta \leq -2 \Leftrightarrow 4 \geq -\beta \geq 2 \Leftrightarrow 2 \leq -\beta \leq 4 \Leftrightarrow 4 \leq \beta^2 \leq 16$

Προσθέτουμε κατά μέλη τις προηγούμενες σχέσεις και προκύπτει:

$$5 \leq \alpha^2 + \beta^2 \leq 25$$

$$d) -4 \leq \beta \leq -2 \Leftrightarrow -\frac{1}{4} \geq \frac{1}{\beta} \geq -\frac{1}{2} \Leftrightarrow \frac{1}{4} \leq -\frac{1}{\beta} \leq \frac{1}{2}$$

$$1 \leq \alpha \leq 3$$

Πολλαπλασιάζουμε τις προηγούμενες σχέσεις κατά μέλη και προκύπτει:

$$1 \cdot \frac{1}{4} \leq \alpha \cdot \left(-\frac{1}{\beta}\right) \leq 3 \cdot \frac{1}{2} \Leftrightarrow -\frac{3}{2} \leq \frac{\alpha}{\beta} \leq -\frac{1}{4}$$

$$B. x \cdot y \leq \frac{x^2 + y^2}{2} \Leftrightarrow 2xy \leq x^2 + y^2 \Leftrightarrow x^2 - 2xy + y^2 \geq 0 \Leftrightarrow (x - y)^2 \geq 0 \text{ Ισχύει}$$

$$\frac{x^2 + y^2}{2} \leq \frac{x^3 - y^3}{x - y} \Leftrightarrow \frac{x^2 + y^2}{2} \leq \frac{(x - y)(x^2 + xy + y^2)}{x - y} \Leftrightarrow \frac{x^2 + y^2}{2} \leq x^2 + xy + y^2$$

$$x^2 + y^2 \leq 2x^2 + 2xy + y^2 \Leftrightarrow x^2 + 2xy + y^2 \geq 0 \Leftrightarrow (x + y)^2 \geq 0 \text{ Ισχύει}$$

$$\text{Άρα } x \cdot y \leq \frac{x^2 + y^2}{2} \leq \frac{x^3 - y^3}{x - y}$$

ΘΕΜΑ 3^ο

A.

$$i) \alpha = \sqrt{2^5} \sqrt{2^3} \sqrt{2} \cdot 2^{\frac{7}{6}} = \sqrt{2^5} \sqrt{2^{3+\frac{1}{3}}} \cdot 2^{\frac{7}{6}} = \sqrt{2^{14+\frac{2}{3}}} \cdot 2^{\frac{7}{6}} = 2^2 = 4$$

$$\beta = 3^{\frac{2}{3}} \cdot \sqrt[3]{3 - \sqrt{6}} \cdot \sqrt[3]{3 + \sqrt{6}} = 3^{\frac{2}{3}} \cdot \sqrt[3]{(3 - \sqrt{6})(3 + \sqrt{6})} = 3^{\frac{2}{3}} \cdot 3^{\frac{1}{3}} = 3$$

ii) Συνεπώς από το προηγούμενο ερώτημα $3 < x < 4$, άρα $6 < 2x < 8$ και $9 < 3x < 12$

$$A = |2x - 6| - |3x - 12| = 2x - 6 - (-(3x - 12)) = 5x - 18$$

B.

$$i) A = \sqrt[5]{6^6} \cdot \sqrt[6]{4^4} \cdot \sqrt[3]{10^4} \sqrt[4]{6^{19}} = \sqrt[5]{6^{\frac{1}{3}}} \cdot \sqrt[6]{6^{\frac{9}{4}}} \cdot \sqrt[3]{10^{\frac{19}{4}}} = 6^{\frac{1}{15}} \cdot 6^{\frac{3}{8}} \cdot 6^{\frac{19}{120}} = \sqrt[5]{6^3}$$

$$ii) \frac{4}{A} = \frac{4}{\sqrt[5]{6^3}} = \frac{4^{\frac{5}{5}} 6^{\frac{2}{5}}}{6} = \frac{2^{\frac{5}{5}} 3^{\frac{2}{5}}}{3}$$

ΘΕΜΑ 4^ο

A.

i) Η (1) είναι ταυτότητα, όταν $\lambda = -3$ και ($\mu = 2$ ή $\mu = -2$). Η (2) είναι αδύνατη, όταν $\lambda = -3$ και $2\lambda + \mu + 4 \neq 0 \Leftrightarrow -6 + \mu + 4 \neq 0 \Leftrightarrow \mu \neq 2$

Τελικά $\lambda = -3$ και $\mu = -2$

ii) Αν $\mu = -2$ τότε

$$\sqrt{\mu^2} \cdot |x-3| = x - \mu \stackrel{\mu=-2}{\Rightarrow} 2 \cdot |x-3| = x+2 \Leftrightarrow |x-3| = \frac{x+2}{2} \Rightarrow$$

$$x-3 = \frac{x+2}{2} \Leftrightarrow x=8$$

$$x-3 = -\frac{x+2}{2} \Leftrightarrow x = \frac{4}{3}$$

iii) Για $\kappa=8$ έχουμε:

$$x^2 - (\sqrt{3}+9-\kappa)x + \sqrt{3} = 0 \stackrel{\kappa=8}{\Rightarrow} x^2 - (\sqrt{3}+1)x + \sqrt{3} = 0$$

Η διακρίνουσα της παραπάνω εξίσωσης είναι:

$$\Delta = \beta^2 - 4\alpha\gamma = [-(\sqrt{3}+1)]^2 - 4 \cdot 1 \cdot \sqrt{3} = (\sqrt{3}+1)^2 - 4\sqrt{3} = \sqrt{3}^2 - 2\sqrt{3} + 1 = (\sqrt{3}-1)^2 > 0$$

Άρα η εξίσωση έχει δύο άνισες ρίζες, τις:

$$x_{1,2} = \frac{-\beta \pm \sqrt{\Delta}}{2\alpha} = \frac{\sqrt{3}+1 \pm \sqrt{(\sqrt{3}-1)^2}}{2 \cdot 1} = \frac{\sqrt{3}+1 \pm (\sqrt{3}-1)}{2}$$

$$x_1 = \frac{2\sqrt{3}}{2} = \sqrt{3}$$

$$x_2 = \frac{2}{2} = 1$$

$$x^4 - 5x^2 + \frac{\kappa}{2} = 0 \stackrel{\kappa=8}{\Rightarrow} x^4 - 5x^2 + 4 = 0$$

Θέτουμε $y = x^2$, άρα $y^2 - 5y + 4 = 0$

Η διακρίνουσα της εξίσωσης $y^2 - 5y + 4 = 0$ είναι:

$$\Delta = \beta^2 - 4\alpha\gamma = (-5)^2 - 4 \cdot 1 \cdot 4 = 9 > 0$$

Άρα η εξίσωση έχει δύο άνισες ρίζες, τις:

$$y_{1,2} = \frac{-\beta \pm \sqrt{\Delta}}{2\alpha} = \frac{-(-5) \pm \sqrt{9}}{2 \cdot 1} = \frac{5 \pm 3}{2}$$

$$y_1 = \frac{8}{2} = 4$$

$$y_2 = \frac{2}{2} = 1$$

Αν $y_1 = 4 \Rightarrow x = \pm 2$

Αν $y_2 = 1 \Rightarrow x = \pm 1$

Συνεπώς η κοινή λύση των εξισώσεων είναι η $x = 1$.

B. Έστω η εξίσωση $|x - |2x - 6|| = |x - 8|$

$$|x - |2x - 6|| = |x - 8| \Rightarrow \begin{aligned} x - |2x - 6| &= x - 8 \Leftrightarrow |2x - 6| = 8 \\ x - |2x - 6| &= -x + 8 \Leftrightarrow |2x - 6| = 2x - 8 \end{aligned}$$

Αρχικά λύνουμε την πρώτη εξίσωση ως εξής:

$$|2x-6|=8 \Rightarrow \begin{array}{l} 2x-6=8 \Leftrightarrow x=7 \\ 2x-6=-8 \Leftrightarrow x=-1 \end{array}$$

Και τη δεύτερη εξίσωση ως εξής:

$$\begin{array}{l} 2x-6=2x-8 \Leftrightarrow 0x=-2 \text{ αδύνατη} \\ |2x-6|=2x-8 \Rightarrow 2x-6=-2x+8 \Leftrightarrow 4x=14 \Leftrightarrow x=\frac{7}{2} \text{ αδύνατη} \end{array}$$

για $2x-8 \geq 0 \Leftrightarrow x \geq 4$

Άρα οι λύσεις της εξίσωσης $|x-|2x-6||=|x-8|$ είναι οι $x=7$, $x=-1$.